

the story of my invented life

יובל קדר בגלריה אורלי דביר על הדבר האחר

דמיילו להשתחרר סוף סוף מהיותה סחורה משועתקת לעייפה. ג'סטה ציוריות יכולה להפתיע, המצאה לא צפויה של קו כתם צבע אדם וטבע יכולה להתרחש. שפע אמיתי יכול להופיע תחת השפע המדומה של המערב.

ייתכן כמובן שכל המהלך הזה איננו אלא נחש אוראבורוס שישוב לנשון את זנבו. ייתכן שהאפריקה המדומיינת הזו איננה אלא דרכו של הדמיון המערבי לשמר את הסדר המערבי באמצעות אחרות מדומיינת. יתכן שאין דבר מחוץ למערב. שאפריקה והמזרח והודו הם מופעים של עוני שנועד לאשר את העושר שלנו, של רוחניות שנועדה לאשר את החומרנות שלנו, של כח עבודה זול שמייצר את הסחורות שלנו, תיירות אקזוטיקה עבורנו, תחתית רחבה ושטוחה בפרמידה שלנו שבקודקודה אותם 300 אנשים המחזיקים כמות עושר השווה לזו שבה חולקים שלושה מליארדים מזי רעב.

אין זה משנה. הציורים הגדולים, הצבעוניים, העשירים בכושר המצאה והומור פונים אלינו בדיוק משום שהם לא באפריקה. בדיוק משום שלו הייתה אפריקה מושא כזה לכיסופים עבור קדר אז הוא פשוט היה עובר לגור שם. אבל הוא לא עובר לגור שם. הוא רק לוקח את המטען הסימבולי של הפוטנציאל לחשוב ליצור ולהרגיש מחוץ לדקטטורה של המובן המערבי. אפילו לא מחוץ, בתוך המובן המערבי, (והרי הציורים מערביים למשעי, וניתן היה למנות כאן רשימה של צירים מערביים שקדר הוא "קרוב משפחתם" הציוריים) - אלא, בתוך אבל עם שמץ של חוץ.

אותו שמץ, אותו דבר מה. אותה זיקה לפגאניות אפריקאית שעוניה משחרר אותה מעולו של השפע, שמלחמותיה משחררות אותה מדכאנותו של השלום המערבי (שהוא לעולם איננו שלום), אותו דבר מה מוצע לצופה בציוריו של קדר כסוס טרויאני לקחת עמו הבייתה מהתערוכה, וירוס אפריקאני קטן נגד הבריאות המערבית שהיא תמיד בריאותו של הגוף הקפיטליסטי המייצר סחורות וקונה סחורות. הגוף שעובד עבור אותם 300 איש.

יונתן הירשפלד 2017

בעולם שבו שלוש מאות האנשים העשירים ביותר מחזיקים ביותר שפע משלושת מליארד האנשים העניים ביותר (ע"פ אתר "כלכלה אמיתית") אפשר היה להניח שאפריקה מוכת המלחמות מוכת האיידס ומוכת הבערות תהיה מושא לאימה ורחמים ולא מושא לתשוקות וכיסופים. אך אפריקה היא בהחלט מושא התשוקות והכיסופים בציוריו של יובל קדר. הציורים אינם מכחישים את העוני הרעב המלחמות ושאר הבעיות של אפריקה, אבל הם כופרים במדד השפע שאתו פתחתי כמדד מכריע על חיינו וממירים אותו בזיקה אל דבר מה אחר. ברצוני להקדיש כמה מילים, לאותו "דבר מה אחר".

בציורים של קדר משחקים שלושה שחקנים: בני אדם, הטבע, והג'סטה הציורית. ההגיון הפנימי הסמוי מעין המכתיב את הופעתם ומהלכיהם במשחק הציורי (לפתע ראש בעץ, לפתע ג'סטה בצמחיה, לפתע ספה בג'ונגל וכו') לא ידוע לנו. ובכל זאת, אני מניח לגביו, לגבי ההגיון הפנימי של משחק הציור של קדר, שהייעוד שלו, מה שהוא מחפש, זה לחתור תחת עצמו. להפתיע את עצמו, לפגוש את עצמו מחדש, מאחור, במהופך.

ואם אני צודק, אז מהי הזירה שתאפשר זאת לאמן? מהי הזירה שתאפשר לצייר את המפגש עם עצמו כאחרות?

הרי שבתוך הסדר המערבי הדמוקרטי החופשי המשתתף כביכול בחופש בבטחון ובשפע של הדמוקרטיה הליברלית חיוו כבר הוכרעו.

במילים אחרות אפשר לומר, שייתכן שמעט מערביים מחזיקים בשפע ומליוני אפריקאיים סובלים בעוני, אבל בכלכלה אחרת, זו של הפוטנציאל של האחרות, של חיות, של תיבות נח למילוט מהמבול המודרני הקפיטליסטי האירוני, החילוני במקרה הטוב והיהודי־נוצרי במקרה הרע, בכלכלה אחרת זו של מעקפים סמויים מאימתם של מנגנוני החיברות המשטור הפיקוח הענישה של החברה המערבית-שם אפריקה עשירה והמערב עני.

ואם אין הדברים כך, הרי שציוריו של קדר לפחות מרמזים על האינטואיציה שמא הם עשויים להיות כך. באפריקה יכול פודל האל-חלד של ג'ף קונץ לשוב ולהיות טוטם. באפריקה יכולה הונס

